

[מרגש: הנב רחל הבר חחי אשת הרב אברהם ישעיהו הבר זצ"ל בפרקי יומן מחייו ארכי המעש]

אשא עיני אל ההורים

אנשים גדולים בדרך

אל החדר הקטן במשרד של 'מתנת חיים' נכנס אדם וביקש עזרה בנושא מעניין ורוא דוסן. "הכליות של אבא שלי קרסו, הוא מטופל בדיאליזה והמצב שלו לא פשוט", סיפר. "אני רוצה לתרום לו כליה ונזקק לעזרתכם".

בשמחה, אנחנו כאן כדי להגיש מידע, ללוות בתהליך ולסייע ככל שניתן. אבל לתרום הייתה בקשה אחרת. "אבא שלי גדל כל החיים בתפיסה שהורים לא אמורים לקחת מהילדים, הם כאן בשביל לתת ולא להיט. גם במקרה זה, הוא לא מוכן שניבדק אפילו כדי לראות האם מישהו מאיתנו מתאים לתרום לו כליה. הוא מעדיף להישאר בדיאליזה מלהודק לנו". הסיפור היה כאוב. הבן משתוקק לתרום, האבא לא מוכן, וכשיש בני משפחה שמתאימים לתרום, גם לא יאשרו לאב קבלת תרומה אלטרואיסטית. בצדק, לכל תורם או תורמת יש הורים ובני משפחה דואגים ואין זה ראוי מבחינה אתית ומוסרית לשלוח תורם אלטרואיסט, כאשר יש תורם מתאים מקרב המשפחה. לכן אנחנו מנסים בראש ובראשונה למצות אופציות משפחתיות ורק במקרים בהם בני המשפחה מנועים מלתרום בגלל סיבות מוצדקות, שולחים תורם אלטרואיסט.

"אני רוצה לתרום לאבא שלי כליה", אמר האיש וביקש שננסה לעזור לו. "תנסו להוביל את התרומה כאנונימית", התחנן.

הרעיון היה פשוט: הוא הולך להיבדק כשאביו אינו מודע לעניין. והיה, אם ימצא שהוא מתאים לתרומה, נודיע לאב שמצאנו לו תורם מ'מתנת חיים' ונסתיר את זהותו של התורם עד לרגע האחרון.

יצאנו לדרך. הבן עבר תהליך שארך מספר חודשים. בדיקות, בירורים והכנה. הוא נמצא מתאים, השיג טפסים, הקפיד על תזונה ועשה כל מה שאפשר כדי להגיע אל היעד. אביו, בינתיים, לא ידע מכלום. הוא המשיך בבדיקות ובהכנה לפי הוראות הצוות הרפואי של מרכז ההשתלות וקיווה לבשורות טובות כשהוא יודע שלא בטוח שהן תגיענה, כיוון שהוא מסרב שהילדים ייבדקו.

לאחר מסלול של בדיקות ואישורים הגענו לישורת האחרונה. כעת נותר לשמואל (שם בדוי) רק לעבור וועדה פנימית מטעם בית החולים על מנת לאשר את התרומה (בתרומה מקרב בני משפחה, אין צורך בוועדה חיצונית). בוועדה זו חייבים להיות נוכחים שני הצדדים וכאן לא נותרה לנו ברירה אלא ליידע את האב ולהפגיש אותו עם היסוד.

מתאמת ההשתלות התגייסה לשתף פעולה עם ה'תרגיל'. יחד עם רופא שהיה נוכח בפגישה כחלק מן ההליך (בתקווה שלא יזדקקו לשירותיו

לטיפול בפציינט ההמום). זימנה את החולה ואמרה לו: "החלום עומד להתממש. נמצא עבורך תורם!"

"מצאו עבורי תורם?" התרגש החולה עד דמעות. "כן, אשמח לספר לך עליו כמה נתונים", המשיכה המתאמת, החולה הנרגש הקטיב והיא מספרת על האיש הצדיק שעומד להציל את חייו. "הוא אדם צעיר, בשנות הארבעים", אמרה. "יכול להיות הבן שלי", אמר האב בשקט. "יש לי בן בגיל הזה".

"כן, באמת יכול להיות. זהו אדם מיוחד באמת. עוסק בחינוך ויש לו שישה ילדים חמודים", המשיכה המתאמת. האב פקח עיניים גדולות ונרגשות: "בדיוק כמו הפרופיל של הבן שלי, סיפור מן השמים!"

"באמת מעניין", הסכימה המתאמת. "אני מקווה לקבוע לך תור מהיר לגיתוח, וגם מוכנה לעשות דבר שאיננו עושים בדרך כלל. אנו לא נוהגים לגלות לנתרם את זהותו של התורם עד לאחר הגיתוח. אבל התורם שלך מוכן ורוצה שנגלה לך את זהותו, תרצה לפגוש אותו?"

"וודאי, אני משתוקק להכיר את המלאך שלי", התלהב החולה. "המלאך הזה הוא אדם שהתחנך בבית טוב וספג שם ערכים של נתינה, של אהבה ושל כיבוד הורים. את המידות הטובות שלו רכש בזכותך ולכן הוא מוכן לעשות הכל עבורך", אמרה המתאמת. לאט לאט, בדומה לאופן שבורא עולם אמר: "את בנך... אשר אהבת", היא הכשירה את הקרקע לבשורה. "קוראים למלאך הזה שמואל", אמרה ופתחה את הדלת.

שמואל נכנס. האב היה בהלם. "מה קורה כאן? אינני מסכים! לא אקח כליה מהילד שלי!" אמר לבסוף בקול רועד. הבן התיישב מולו, החזיק בידו ואמר בשקט: "אבא, כבר החלטתי, בשבוע הבא אני תורם כאן כליה בעזרת השם, אם לא תאפשר לי לתרום לך, אתרום לאדם זר. למה, אבא? מדוע שלא תיתן לי את הזכות? אם תקבל את הכליה שלי, אוכה לקיים מצוות כיבוד הורים עשרים וארבע שבע, זה כולל ממש את כל פרטי ההלכות של המצווה: 'מאכילו ומשקהו, מכניס ומוציא, מוליך ומביא', הכליה אינה שלי, היא שלך ואם תאפשר לי לתת לך אקבל זכויות מבלי לטרוח כלל. תעזור לי אבא. אתה הבאת אותי לעולם, נתת לי חיים והקדשת לי כל כך הרבה, אני רוצה לגמול לך רק קצת".

האב ההמום עדיין היסס ושמואל המשיך להפציר. שיחה של קידוש ד' כזה, לא נשמעה מעולם בין כותלי החדר. "אבא, אני משאיר כאן את הכליה שלי, אם תרצה תזכה אותי ותיקח ואם לא, אני אפסיד. בבקשה, תן לי את הזכות, תעניק לי מתנת חיים!", אמר לבסוף. האב קם ממקומו בדמעות, חיבק את בנו ונתן את אישורו לתהליך. זאת הייתה תרומה אלטרואיסטית בין אבא לבן, מן הדברים שיש בהם שיעור. שיעור ענק בהלכות כיבוד הורים!